1854. N°. 1…

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 29 NOVEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 28 November.

Van eene bevoegde en geachte hand ontvangen wij de volgende regelen, die wij hier gaarne eene plaats verleenen.

Eergisteren morgen is alhier, in den ouderdom van ruim 80 jaren, kalm en zacht ontslapen de rustende Hoogleeraar Matthijs Siegenbeek. Een langzaam verval van krachten maakte een einde aan zijn werkzaam leven, waarvan deze stad en vooral de hier gevestigde hoogeschool meer dan eene halve eeuw het tooneel is geweest. Wat al herinneringen op het gebied van wetenschap en letterkunde, van hoogeschool en kerk, van onderwijs en volksverlichting, van maatschappelijk en gezellig verkeer, zijn er niet aan de geschiedenis van dat leven verbonden, van het oogenblik, dat hij in den jeugdigen leeftijd van 23 jaren als Hoogleeraar optrad, om in den nieuw opgerigten leerstoel voor de vaderlandsche letterkunde en welsprekendheid zijne veelbelovende roeping te aanvaarden, tot op het tijdstip toen (ten jare 1847) *) de nog wakkere grijsaard zijne feestrede uitsprak ter gedachtenis aan de 50-jarige waarneming van het hem toevertrouwde ambt. Het is hier de plaats niet om in eene opzettelijke beschouwing te treden van de vele en groote diensten, door Siegenbeek aan onze moedertaal en hare grondige beoefening bewezen, of van hetgeen hij ter aankweeking en bevordering der Nederlandsche letterkunde, of ter opheldering van de geschiedenis des Vaderlands heeft verrigt; en evenmin ware het gepast hier uit te weiden over zijne verdiensten als kanselredenaar, over zijne langdurige en vruchtbare werkzaamheid in de Maatschappij van Nederlandsche Letterkunde, waarvan hij 25 jaren lang Voorzitter was, of van het nut dat hij als Schoolopziener, als openbaar spreker bij talrijke gelegenheden, en in zoovele andere opzigten heeft gesticht. Allen die hem in zijne arbeidzame loopbaan hebben gekend, zullen getuigen van hetgeen hij in zoovele verschillende betrekkingen is geweest, en eene lange rij van geschriften is daar, die de gedenkteekenen bevat van zijne onvermoeide vlijt, van zijn rusteloozen ijver en veelzijdige bekwaamheid. Eerlang — het is met grond te verwachten — zal dit alles door eene bevoegde hand behoorlijk in het licht worden gesteld, en eene geregelde beschrijving van Siegenbeeks leven met eene onpartijdige waardering zijner verdiensten onze letterkunde verrijken. Doch intusschen achten wij het een duren pligt, reeds thans het berigt van zijn overlijden in dit dagblad te doen vergezeld gaan van een enkel woord van welverdiende hulde aan de nagedachtenis van den man, die om de vruchten van zijn werkzaam leven zoozeer geëerd en hooggeschat, en tevens om de beminlijke eigenschappen van zijn hart zoo algemeen geliefd werd. Zijn naam zal bij allen, die hem kenden, in zegenend aandenken blijven, en in de jaarboeken van de taal, letteren en geschiedenis des Vaderlands altijd met eere vermeld staan.

Donderdag den 30sten dezer, des morgens ten 11 ure, zal aan zijn stoffelijk overschot, op de begraafplaats hier ter stede, de laatste eer worden bewezen. Zijne assche ruste in vrede!

— Ll. Zaturdag nacht ontdekte men brand in de fabriek van de Heeren Gebr. van Wijk en Co., in de Vestestraat, die echter door spoedig aangebragte hulp weldra was gebluscht. Slechts eene der onverwijld aangerukte spuiten, die van de HH. J. C. Zaalberg en Zoon, is in werking geweest. De schade is gelukkig zeer gering.

— In den avond van den 24sten dezer, omstreeks 6½ ure is te Aarlanderveen eene geheel op zich zelve in de Droogmakerij Westzijde staande Bouwmanswoning, toebehoorende aan den bouwman P. Kempen, met hooi- en korenberg en 4 korenschelven gansch afgebrand. De brand schijnt ontstaan door houtskool, dat bij den oven, waarin gebakken was, op den grond lag. De huisgenooten ontdekten den brand pas, toen de schuur met 5 paarden, reeds bijna instortte en zich aan den stal in de woning, waarin 41 koeijen, had medegedeeld. Die koeijen zijn echter nog behouden. De brand nam zoo zeer toe, dat ter naauwernood 2 kinderen, die reeds te bed lagen, zijn gered. De 5 paarden, meubelen, bouwgereedschappen en de aanzienlijke oogst, zijn geheel verbrand. Drie spuiten dier gemeente zijn in werking gebragt, zijnde er ook eene van Zwammerdam aanwezig geweest. De brand was echter zoo hevig en algemeen, dat aan blusschen, hoe ijverig ook tot 3 ure in den morgen beproefd, niet te denken viel. De woning was tegen brandschade verzekerd, overigens niet, zoodat genoemde bouwman eene berekende schade van *f* 7 à *f* 8000 heeft.

— Zaturdag ll. is van Gouda naar Utrecht vertrokken eene locomotief met verscheidene wagens, waarvan sommige met houtwaren geladen, terwijl zich in andere werklieden bevonden. De overtogt is in zeer korten tijd goed volbragt.

— Op de vergadering van de maatschappij ter bevordering der tabakskultuur te Rhenen gehouden, is besloten verschillende monsters inlandsche tabak naar de Parijsche tentoonstelling te zenden.

— Te Wolvega heeft de aanbesteding plaats gehad van het aanleggen van kunstwegen in de gemeente Weststellingwerf (het eerste of westelijk gedeelte). Voorloopig is het werk gegund aan den Heer S. H. de Boer, te Lemmer voor *f* 74,900.

— Te Groningen kan de cholera als geweken beschouwd worden.

— In de afgeloopene week werden te Londen 71 schepen naar Australië beladen, waaronder 10 Nederlandsche.

's GRAVENHAGE, 28 November.

Z. M. heeft den Kapitein bij het wapen der genie en sapeurs van het Oost-Indisch leger J. van Staveren, benoemd tot Ridder der Orde van den Nederl. Leeuw.

— Z. M. heeft Mr. L. Beens, op verzoek eervol ontslagen als Notaris te Breda, en in zijne plaats benoemd F. G. J. Beens, Cand.-Notaris.

— De Minister van Koloniën zal morgen en die van Financiën Vrijdag, geen gehoor verleenen.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Vervolg van de Zitting van Zaturdag 25 November.

De behandeling van Hoofdstuk II (*Hooge Collegien van Staat en Kabinet des Konings*) is gevorderd tot de 3de afdeeling.

De artikelen 1 tot en met 12 zijn onveranderd aangenomen, met uitzondering van art. 5, »kosten, vallende op de stenographie" dat op *f* 12,060 voorgesteld, met *f* 800 vermeerderd en alzoo tot *f* 12,860 gebragt is.

De beraadslagingen zullen op a. s. Maandag ten 11 ure worden voortgezet.

Zitting van Maandag 27 November.

In deze zitting is Hoofdstuk II (*Hooge Collegien van Staat en het Kabinet des Konings*), waarvan het eindcijfer, ten gevolge van de verhooging (kosten voor de stenographie) met *f* 800 door den Minister van Finantien ll. Zaturdag daarin gebragt, nu is *f* 540,636, met algemeene (65) stemmen aangenomen.

Aan de algemeene beraadslagingen over Hoofdstuk III (*Buitenl. Zaken*) hebben deel genomen de Heeren Thorbecke, Zylker, Sanden, Dommer van Poldersveldt, van Heiden Reinestein, Dirks, van Goltstein, van Nispen van Sevenaer, Ter Bruggen Hugenholtz, van Hoëvell en de Minister van Buitenl. Zaken, waarbij de Minister in eene uitgebreide rede bespreekt: 1°. de quaestie van vertrouwen, in deze beraadslagingen ten opzigte van zijn departement behandelt; 2°. het cijfer der begrooting voor Buitenl. Zaken, en 3°. eenige bepaaldelijk gedane vragen beantwoordt. — Voortzetting op morgen.

Zitting van Dingsdag 28 November.

Voortzetting der algemeene beraadslagingen over Hoofdst. III (*Buitenl. Zaken*).

De HH. Thorbecke, Rochussen en Sloet tot Oldhuis voeren het woord. De zitting duurt voort.

AMSTERDAM, 27 November.

Eergisteren had weder eene openbare vergadering van de Koninkl. Academie van Wetenschappen plaats. Zij werd bijgewoond door de HH. T. van Geuns, F. J. Stamkart, A. A. Sebastian, P. Harting, P. J. I. de Fremery, F. C. Donders, F. Dozy, H. J. Halbertsma, R. Lobatto, W. Vrolik, J. G. S. van Breda, G. Vrolik, Voorhelm Schneevoogt. De Voorzitter las het rapport voor van de HH. v. d. Hoeven en Schlegel over de verhandeling van den Heer Bleeker te Batavia, over de visschen in van Diemensland, waarin geconcludeerd werd tot opname in de verhandelingen der Akademie. De Heer Lobatto las het met den Heer Stamkart opgemaakte rapport over het wiskundige werk van den Heer Badon Ghyben. Er werd besloten tot opneming van het werk in de werken der Akademie. De Heer Harting sprak over de bron der stikstof voor de planten, naar aanleiding van waarnemingen, door spr. met Dr. Gunning in den afgeloopen zomer te Utrecht gedaan. De Heer Donders sprak over de polsbeweging in de aderen van het netvlies, 2 jaren geleden door Dr. van Tricht, te Utrecht ontdekt, en gaf nog eene mededeeling over een hem voorgekomen geval van wijziging van het pigment des oogs, waaruit verdringing

*) Zie L. Cour. 24 Sept. 1847.

van het netvlies en bij gevolg storing van het gezigt was ontstaan. Na afloop hiervan werd de vergadering gesloten.

— De alhier vervaardigde schilderij, voorstellende Kenau Hasselaar op de wallen van Haarlem, en bestemd tot een geschenk aan deze stad, is per spoortrein van 4½ ure Vrijdag ll. naar Haarlem vervoerd. Hierbij had de toevallige omstandigheid plaats, dat de trein werd getrokken door de locomotief Kenau Hasselaar, die gedurende eene week geene dienst had gedaan. Nadat de schilderij, onder toezigt van den Heer J. Egenberger en de leiding van den Stads-Architect, ontrold, opgespannen, omlijst en ter bestemder plaats in de halle van het Raadhuis was geplaatst, is zij Zaturdag aan Burgemeester en Wethouders aangeboden. De Heer Fodor, lid van den raad van bestuur der konink. academie voor beeldende kunsten, daartoe van hier overgekomen, deed die aanbieding namens den afwezigen schenker, den Heer Thomas Wilson, die zich buitenslands bevindt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 26 November.

De Kamer heeft de voorgestelde wetsbepalingen tot bevordering der volksvoeding, en met name het verbod van den uitvoer van aardappelen, tarwe en rogge aangenomen.

— De Minister van Finantien heeft bekend gemaakt, dat, op aanvrage van de Regering der Nederlanden, de hoeveelheid versche visch, welke dit jaar langs het douane-bureau van West-wezel zal toegelaten worden, tegen verminderd regt, krachtens art. 19 van het handelsverdrag van 20 Sept. 1851, met 25,000 kilo's is vermeerderd. Die vermeerdering bestaat uit 15,000 kilo's voor het bureau van Gent en uit 10,000 kilo's voor het bureau van Ostende.

— De Baron de Stassart heeft aan de Fransche Academie eene som van 10,000 fr. vermaakt, tot het vaststellen van eenen prijs van 3000 fr., alle 6 jaren toe te kennen aan de beste lofrede op een zedekundigen schrijver, door die Academie aan te wijzen.

— Te Ostende zijn 3 Russische Officieren en 3 soldaten derzelfde natie, als krijgsgevangenen, aangekomen, om aldaar tegen een gelijk getal Engelsche gevangenen uitgewisseld te worden.

ENGELAND.

LONDEN, 25 November.

De Schout-bij-Nacht Bruce, thans Bevelhebber van de Britsche zeemagt op Afrika's westkust, is benoemd tot dezelfde betrekking in de Noordelijke IJszee, ter vervanging van den Schout-bij-Nacht Price, die voor Petropolowski den dood vond.

— Lord Raglan is bevorderd tot Veldmaarschalk. Dezelfde onderscheiding zal ook te beurt vallen aan Lord Hardinge, Cambremere, Seaton en Gough. De Bath-Orde zal worden geschonken aan al de Divisie-Generaals en enkele Brigade-Generaals van het expeditie-leger.

— Lord Raglan stamt af uit het huis van Somerset, een der oudste geslachten van Engeland. Hij is de jongste zoon van den vijfden Hertog van Beaufort en geboren in September 1788. Op 16-jarigen leeftijd was hij Vaandrig, op 20-jarigen Kapitein. Hij vocht in al de veldslagen in Spanje mede en ontving bij Busaco eene zware wonde. Nog geen 20 jaren oud, bezat hij reeds het vertrouwen van den Hertog van Wellington. Hij werd diens Adjudant en Secretaris. In 1811 werd hij tot Majoor en een jaar later tot Kolonel bevorderd. In 1814 huwde hij eene dochter van Lord Mornington en werd daardoor neef van Wellington. Toen Napoleon Elba verlaten had, keerde Lord Raglan naar het vasteland terug en verloor te Waterloo zijn regterarm. In de dépêches van den Hertog van Wellington wordt hij herhaaldelijk met lof genoemd en na den slag van Waterloo bevorderd tot Kolonel, Adjudant van den Prins-Regent.

In de volgende jaren werkte hij bij het Dep. van Oorlog. Als Parlementslid trad hij bijna nimmer als spreker op en stemde steeds met de Torys. In 1838 werd hij bevorderd tot Luit.-Generaal en na Wellington's dood tot Grootmeester der artillerie, met welke waardigheid hij als Baron Raglan den Pairsrang ontving. Behalve hem zijn er nu nog maar twee Engelsche Maarschalken, Prins Albert en Koning Leopold van Belgie.

— De *Observer* meldt, dat het leger van Lord Raglan binnen 3 weken tot op 36,000 man zal gebragt worden. Het Parlement zal 1 Januarij bijeenkomen.

— De Regering heeft eene groote Bremer stoomboot van 1600 tonnenlast tot vervoer van troepen gehuurd.

— Weder heeft zich eene sterke afdeeling der garde op weg begeven, om zich te Portsmouth, aan boord van de *Royal Albert*, van 121 stukken, het toekomstige vlaggeschip van Sir Edm. Lyons in te schepen. Ook zullen zich aan boord hiervan begeven, 1226 Officieren en manschappen van verschillende bataillons en 120 mineurs en sappeurs, te zamen 1346 man. De verdere bemanning van dit stoomschip bestaat uit 800 matrozen, en daar het morgen of overmorgen zal vertrekken, hoopt men, dat het reeds in het begin van December te Balaklava zal aankomen. Het transportschip *Esk* zal almede morgen van Portsmouth vertrekken; de *Holyrood* en *Manilla* zullen alleen winterkleedingstukken en krijgsbehoeften innemen.

Ook hebben nog het 7de bataillon artillerie en de 2de compagnie sappeurs en mineurs bevel ontvangen zich naar de Krim in te schepen. Laatstgemelden zijn naauwelijks van Bomarsund alhier teruggekomen. Het 22ste regement vertrekt naar Corfu, waarbij zich 500 à 600 man van de bezetting te Edinburg zullen voegen. Alles te zamen genomen, zijn echter al die troepenverzendingen nog verre van voldoende voor den tegenwoordigen drang der omstandigheden, zoodat men spoedig van meer omvattende maatregelen der Regering zal vernemen.

— Miss Nightingale, die zich met een aantal vrouwen naar het hospitaal te Scutari heeft begeven, om aldaar de gewonden en zieken te verplegen, heeft doen weten dat aldaar groote behoefte bestaat aan pluksel en oud linnen, weshalve zij een ieder dringend verzoekt om die stof, die de admiraliteit reeds op zich genomen heeft kosteloos naar Scutari te vervoeren, voor bovengenoemd einde wel te willen afzonderen.

— De Regering van Canada heeft besloten 20,000 £ over te zenden aan het Patriotic Fund, voor de helft voor de weduwen en weezen van de Engelsche soldaten en de andere helft voor de Fransche in den slag bij de Alma gesneuveld.

— Donderdag ll. is het naar Konstantinopel bestemde schip *Mary Graham*, hetwelk nabij Sunderland voor anker lag gereed om uit te zeilen, door een plotseling opgekomen storm op strand geworpen en verbrijzeld, bij welk ongeluk van de 24 man ekwipage slechts 1 is gered.

— De conducteurs der omnibussen en cabriolets te Glasgow hebben besloten des Zondags niet te werken.

— Te Liverpool is zooveel sneeuw gevallen, als men zich in jaren niet herinnert.

— De *New-Era*, een schip met landverhuizers van Bremen naar New-York, is vergaan. Van de 400 passagiers werden niet meer dan 155 gered.

FRANKRIJK.

PARIJS, 26 November.

De *Moniteur* bevat een nieuw besluit, waarbij de Keizer, in aanmerking nemende, dat belooningen, op den dag van een veldslag gegeven, de waarde van die onderscheidingen verhoogen, den Generaal Canrobert magtigt om Ridderorden te verleenen van den graad van Officier en van dien van Ridder van het Legioen van Eer als ook de militaire medaille.

— De weigering van Keizer Napoleon om aan den Heer Soulé, vertegenwoordiger der Noord-Amerikaansche Unie bij het Spaansche Hof, den doortogt door Frankrijk te vergunnen, heeft te Washington een diepen indruk te weeg gebragt.

— De Senaat en het Wetgevend Ligchaam zijn tegen den 12den Dec. e. k. bijeengeroepen.

— Er heeft bij den Heer Fould een groot diner plaats gehad, ter eere van Lord Palmerston. Men verzekert, dat die Staatsman den Keizer heeft aangeraden, meer prikkel te geven aan den nationalen geest in Frankrijk; het door Lord Palmerston daartoe aangewezen middel moet daarin bestaan, dat er meer speling gelaten worde aan de uitdrukking der openbare meening en aan de vrijheid van de drukpers.

— De Regering gaat voort, versterkingen naar de Krim te zenden. De Generaal Herbillon heeft bevel ontvangen zich met zijne brigade, die te Bonaan gestationneerd is, voor het vertrek gereed te maken. De Engelschen zenden twee regementen van Malta naar het leger voor Sebastopol, alsmede krijgsbehoeften uit het arsenaal aldaar. Men zegt ook, dat eenige duizend man Fransche troepen Omer Pacha in zijne operatien tegen Bessarabie zullen ondersteunen; ook al, zoo men zegt, omdat men van deze gelegenheid gebruik wil maken, om Fransche troepen naar de Donau-Vorstendommen te zenden.

— Behalve tot het zenden van troepen naar de Krim, heeft de Regering ook maatregelen genomen tot versterking van de bemanning der schepen van de Fransche eskaders. „Naar gelang ziekte, vermoeijenis of gevechten ontalligheid op een der schepen veroorzaken, wordt zulks of door van de gewapende schepen en transport-vaartuigen genomen manschappen, of door tot dat einde van Toulon gezondene aangevuld."

— Te Parijs is overleden de Barones Salomon de Rothschild, behuwdmoeder van den Baron James de Rothschild; haar verlies zal de armen, wier weldoenster zij was, zwaar treffen.

— Het bestuur der Parijsche wereldtentoonstelling had vroeger bepaald, dat de daarvoor buiten 's lands werkzame commissien vóór den 30sten dezer maand opgaven moesten doen van de kunstenaars, welke uit haar land voorwerpen voor de tentoonstelling van schoone kunsten wilden inzenden. Deze termijn is thans tot den 20sten December eerstkomende verlengd.

— Uit Marseille zijn 60,000 gevoerde slopkousen voor het leger in het Oosten verzonden.

— Te Eu worden thans voor de Regering vervaardigd 9000 kisten beschuit, wegende te zamen 500,000 kilos.

— Uit Alexandrië wordt van den 12den gemeld, dat de Onder-Koning nieuwe hulptroepen naar Konstantinopel heeft gezonden.

— De Koningin Maria Christina is alhier aangekomen en heeft zich regtstreeks naar de Malmaison begeven, waar zij zeer stil en ingetogen zal leven.

— De op het eiland Aix gevangen gehouden wordende Russische Officieren, zullen van daar vertrekken en zich voorloopig te Evreux, Angers of Besançon vestigen.

— Te Cherbourg zal een bronzen ruiterstandbeeld van Napoleon I worden opgerigt.

SPANJE.

MADRID, 22 November.

De handkus ten Hove, bij gelegenheid van den verjaardag der Koningin, op 19 dezer, was zeer schitterend. Meer dan 500 Officieren van de nationale garde waren er bij tegenwoordig. Het feestmaal, door de Koningin gegeven, was bijzonder prachtig. De Fransche Gezant was ter regterzijde van de Koningin gezeten.

Ten 11 ure begaf de Koningin zich naar den Kon. schouwburg. Het volgende betreurenswaardige geval deed zich daarbij voor: Toen de Koningin de

zaal binnentrad, werd zij met den levendigen kreet van *Leve Isabella* begroet, vooral echter uit de stalles (in Spanje bestaat het geheele parterre uit stalles). Daarna speelde het orkest eene hymne en ging de voorstelling voort. Er werd gedanst en die dans beviel het publiek van den derden rang dusdanig, dat het luide toejuichte; toen stonden echter de toeschouwers in de stalles en loges op, en riepen luide dat het, gelijk in de meeste residentien, verboden is om in tegenwoordigheid der Koningin of van den regerenden Vorst, te applaudisseren. Die opmerking stuitte de toeschouwers van den derden rang tegen de borst en werd door hen beantwoord met den kreet van *Leve Espartero! Leve de volks-souvereiniteit!* Eenige half beschonken miliciens gingen nog verder en schreeuwden, *Weg met de Koningin! Den dood aan de Koningin!* Twee hunner werden wel is waar dadelijk in hechtenis genomen, — maar de Koningin had de marteling ondergaan van dit geheele tooneel van wanorde te moeten bijwonen.

Bij deze gelegenheid heeft de Koningin een langdurig gesprek gehad met Lord Howden, den Engelschen Gezant, waarin deze H. M. verzekerd heeft van de opregte genegenheid zijner Regering ten haren opzigte; terwijl de Koningin den Gezant verklaarde, dat zij overtuigd was van in Groot-Brittannie een harer beste bondgenooten te bezitten.

— Volgens brieven uit Madrid moet de invloed van den Hertog der Overwinning in den laatsten tijd zeer verminderd zijn, vooral bij de hoogere klasse der bevolking.

— Het getal kiesgeregtigden bedraagt 637,500, waarvan 437,500, dus ruim twee derden, aan de jongste verkiezingen voor de Cortes hebben deelgenomen.

— Er zijn tegenwoordig in Spanje 716 vrouwenkloosters, bewoond door 7519 personen.

ITALIE.

ROME, 22 November.

De Paus heeft den primaat van Hongarye den Kardinaalshoed overhandigd en voorts verscheidene Prelaten tot Bisschoppen benoemd.

— Reeds zijn alhier, volgens de laatste berigten, 58 Kardinalen, Aartsbisschoppen en Bisschoppen uit het buitenland aangekomen tot bijwoning der op handen zijnde plegtigheid.

Voorts is er een geheim Consistorie gehouden, waarin echter de Paus omtrent het bekende leerstuk zich niet heeft verklaard; doch op den 8sten December zal er eene bul worden gelezen, wier lezing meer dan een uur zal duren, in die bul moet de beslissing van dat leerstuk voorkomen, welk gedeelte de Paus dan zelf zou voorlezen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 27 November.

De *Oesterr. Corr.* meldt, dat het additionele artikel tot het verdrag van 20 April, gisteren namiddag ten 2 ure door den Minister v. Bool en den Pruissischen Gezant v. Arnim is onderteekend. Men hoopt, dat de bondvergadering bijna eenparig het besluit zal nemen om tot het verdrag toe te treden.

— Prins Adalbert van Pruissen, Admiraal der Pruissische vloot, is aan den Jahde-boezem aangekomen, om maatregelen te nemen betreffende den aanleg der oorlogshaven aldaar.

— Uit Stokholm wordt gemeld, dat de aldaar overleden Lord Dudley Stuart, bij testament, 1000 £ aan de Poolsche uitgewekenen heeft vermaakt.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 25 November.

De Gezanten der Westersche Mogendheden hebben eene nota hunner Regeringen overhandigd van 10 Nov., waarin zij te kennen geven, dat de vier waarborgs-punten haar niet meer voldoende voorkomen en zij eene uitbreiding daarvan wenschelijk achten.

— Naar men verzekert, zijn dezer dagen op de staatsdrukkerij vertalingen van het Oostenrijksche volkslied in al de gebruikelijke talen des Keizerrijks gedrukt.

— De Generaal v. Hess moet zich dezer dagen naar het leger begeven. Zijn vertrek wordt verhaast door het besluit van den Oostenrijkschen Generaal Coronini, om een eindwegs terug te trekken, ten einde Omer-Pacha gelegenheid te geven, om zich met eenige strijdkrachten tusschen de Sereth en de Pruth te vestigen en de Russen in Bessarabie daadwerkelijk te bedreigen.

— Wegens sterken ijsgang heeft de scheepvaart op den Donau reeds moeten gestaakt worden. In geen geval zullen vrachtgoederen meer ten uitvoer aangenomen worden.

RUSLAND.

Vorst Menzikoff meldt van den 18den des avonds, het volgende: De verschrikkelijke storm, die op den 14den in de Zwarte zee woedde, heeft de vijandelijke vloten veel meer benadeeld dan aanvankelijk was verondersteld. Een gantal transport-oorlogschepen werd op de kust geworpen; vele daarvan zijn geheel vernield. Het verlies der bondgenooten vloten bedraagt ongeveer 25 bodems. Bovendien zag men in volle zee verscheidene Fransche en Engelsche linieschepen, die aanmerkelijke schade hadden bekomen.

Voor Sebastopol zijn de belegeringswerken gestaakt. Het vuur verminderde van lieverlede en had heden bijna geheel opgehouden.

— Volgens berigten uit Petersburg wordt daar een geretrancheerd kamp gevormd, dat groot genoeg zal zijn om 200,000 man te kunnen bevatten, terwijl met den meesten ijver aan de versterkingswerken der stad wordt gearbeid. De cholera is er nog hevig aan het woeden. Er waren vredelievende geruchten in omloop geweest, daar de Keizer aan verscheidene hooggeplaatste personen zou verklaard hebben, dat hij bereid was om alle voorstellen aan te nemen, welke slechts eenigzins met de eer bestaanbaar waren.

— Te Petersburg wordt het verlies aan manschappen in Sebastopol zelf, sedert den aanvang van het bombardement, gemiddeld berekend op 100 per dag (de gewonden niet daaronder begrepen).

— Na den slag bij Inkerman hebben de twee Russische Grootvorsten de Krim verlaten, en zijn naar het hoofdkwartier van Generaal Gortschakoff teruggekeerd.

— Het gerucht, dat de Czaar zelf zijn leger in het zuiden en ook dat in de Krim zal bezoeken, wordt herhaald en vindt veel geloof.

— Het 30,000 man sterke Russische legerkorps, dat, gedurende de aanwezigheid van het Engelsch-Fransche eskader in de Oostzee, Reval en de naburige kuststreken bewaakte, is reeds naar Polen opgerukt.

— De bezetting van Odessa, welke uit 18,000 man bestaat, heeft in last om naar Sebastopol op te rukken ter versterking van het leger. Generaal Annenkof moet slechts een Luitenant in die stad hebben achtergelaten, om er het bevel op zich te nemen, en is zelf naar de Krim vertrokken.

— De Russen hebben een effectief leger van 80,000 man op de been, om den verwachten aanval in Bessarabie tegen te gaan.

TURKYE.

Bij een besluit der Regering van Wallachye is dezer dagen de uitvoer van granen tot aan het aanstaande voorjaar geheel vrijgesteld.

— Volgens berigten uit Konstantinopel van den 16den dezer, was Prins Napoleon van zijne ziekte hersteld; er kwamen gedurig Fransche en Engelsche schepen, die met materieel en troepen naar de Krim bestemd waren, daar aan; eenige derzelve waren echter in de Dardanellen gestrand.

— Het berigt van een gevecht tusschen de Russen en de Turken in de Dobroetscha wordt bevestigd. De strijd had plaats niet ver van Matchin, en was een gevolg der ontmoeting van twee sterke patrouilles. Het gevecht eindigde met den aftogt van beide partijen, nadat de Russen de rieten hutten hunner voorposten hadden in brand gestoken, waarvan men de vlammen te Ibraila zien kon. De Dobroetscha is thans door de Russen gansch ontruimd.

— De troepen voor Sebastopol nemen de beste maatregelen om zich voor de koude te beveiligen. Men weet er de tenten zoo in te rigten, dat zij even gerijfelijk zijn als huizen; te dien einde trekken onze soldaten muren van steen, tot zekere hoogte op, en dan maken zij van de tent het dak der woning; in dezelve wordt een schoorsteen aangebragt. In een paar dagen kan elke tent op die wijze worden ingerigt. Steen is er in grooten overvloed te vinden; al onze soldaten zijn metselaars geworden en verrigten dat werk zeer spoedig. De Russische regementen daarentegen, die per post van Perecop gekomen waren en, in de vaste verwachting der zege, de benoodigdheden voor een kampement niet medegebragt hadden, moesten na hunne bloedige nederlage bij Inkermann aan alles gebrek lijden; zij hadden geen tenten, geen levensmiddelen, geen fourage. Het is dan ook ligt te begrijpen, dat er in de 10 eerste dagen na dien slag niets weder door hen ondernomen is.

— Het Engelsche schip *the Queen of the South* is met 1200 man te Balaklava aangekomen. Deze troepen zijn onmiddelijk na hunne landing naar het belegeringscorps voor Sebastopol gezonden.

— Het berigt, dat aan Omer Pacha bevel is gezonden, om zijne operatien tegen Bessarabie te schorsen, bevestigt zich. Hij heeft daarentegen bevel ontvangen, om onverwijld 20,000 man naar Balaklava te zenden.

— Het *Journ. de Const.* meldt, dat behalve de reeds gezonden versterking van 40,000 man, eerlang nog 10,000 man Turken naar de Krim zullen worden ingescheept. De kozakken, welke zich nog in de Dobroedscha bevonden, zijn daaruit verjaagd. Het leger in Azie blijft werkeloos; gedurende de maand October was de gezondheidstoestand verbeterd, er werden toebereidselen gemaakt om in het veld te overwinteren. 22 transportschepen zijn dezer dagen door de Dardanellen gestoomd.

— Volgens berigten uit Konstantinopel van den 15den dezer, heeft een zware orkaan op de Zwarte zee gewoed. Van twee op strand geworpen Fransche schepen *Henri IV* en *Pluto*, is de bemanning behouden gebleven. De orkaan heeft zich niet tot de Middellandsche zee uitgestrekt; dien ten gevolge zetteden de talrijke schepen met versterkingen en proviand hunne reis gelukkig voort.

— Uit de Krim is de tijding ontvangen van het overlijden des Russischen Generaals Kutusoff.

— In Sebastopol werden bij voortduring de huizen gebarricadeerd en van schietgaten voorzien. De bezetting maakte toebereidselen om naar de noorderforten af te trekken, en had twee schipbruggen gelegd.

Waarde Landgenooten!

De visscherlieden en vele anderen uit den geringen stand in deze gemeente verkeeren in een allertreurigsten toestand, niet alleen door den hoogst treurigen gang der haringvisscherij, maar vooral door de sedert geruimen tijd hier heerschende zenuwzinkingkoortsen, wordende het aantal zieken heden nog op ruim 200 begroot. De armoede en ellende is thans onder die ongelukkigen ten top gestegen. De kustvisscherij staat geheel stil door gebrek aan de noodige manschappen, en van de visscherlieden die ter haring waren zijn ook door ziekte velen verhinderd om naar zee te gaan. Eene Commissie heeft zich hier vereenigd, bestaande uit de Ondergeteekenden, om eene Collecte alhier te houden, maar de opbrengst, hoewel aanzienlijk, is toch te gering om aan dat groot aantal zieken de noodige ondersteuning te kunnen verschaffen, en daarom nemen zij de vrijheid zich tot u te wenden, met het oog op Hem, den Bestuurder der harten, om iets voor die ongelukkigen te vragen, hoe gering het ook zijn moge, er zullen de ingekomen liefdegiften door hen met dankbaarheid ontvangen en van den gezien ontvangst daarvan in deze Courant opgave gedaan worden. De Wel-Edele Heer A. LIBRECHT LEZWYN te *Leyden*, en ook de Redactie van deze Courant heeft zich wel willen belasten met het ontvangen en overzenden der Giften.

J. C. DE VIJVER, *Predikant*, M. SCHAAP, D. VOOYS, J. SCHADDE VAN DOORN, Jb. VAN DUYN, G. VAN STAVEREN, Jb. PARLEVLIET, G. VERDOES, D. TAAT en P. S. MEERBURG.

KATWIJK AAN ZEE, 27 November 1854. Namens de Commissie voornoemd, G. VELDMANN.

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft goedgekeurd de beroepen, uitgebragt door de Kerkeraden der Herv. gemeenten, als: van Hoogvliet, op T. Hoog; van Simonshaven en Biert, op M. Buchli-Fest; van Oude Niedorp, op H. Worst, Candidaten; van Zwolle, op T. Poortman, te Leerdam; van Noordbroek, op S. Coolhaas van der Woude, te Nieuw-Beerta.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel door Gods goedheid zeer voorspoedig van een welgeschapen ZOON, JUDINA DINGEMANS, hartelijk geliefde Echtgenoot van

LEYDEN, 26 November 1854. W. B. VAN ANDEL.

Op den 24sten November 1854, overleed op den Huize *Vecht-Vliet*, nabij *Breukelen*, betreurd door hare Kinderen en Behuwd-Kinderen, Vrouwe ALBERTINE HENRIETTE GILDEMEESTER, Weduwe van den Wel-Ed. Gestr. Heer JAN COENRAAD DUURING, in den ouderdom van ruim 65 jaren.

Eenige Kennisgeving.

Heden ontsliep zacht, in meer dan tachtigjarigen ouderdom, onze hartelijk geliefde Vader MATTHIJS SIEGENBEEK, *rustend Hoogleeraar aan de Leydsche Hoogeschool.*

LEYDEN, 26 November 1854.

D. TIEBOEL SIEGENBEEK,
E. TIEBOEL SIEGENBEEK,
geb. VAN HEUKELOM.

Heden ontsliep zacht en kalm onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, HELENA CATHARINA GREVE, Wed. van den Heer W. VAN PUTTEN, in den ouderdom van bijna 62 jaren.

G. VAN PUTTEN.

LEYDEN, 27 November 1854. Uit aller naam.

Heden overleed na een lang en geduldig lijden, tot mijne diepe droefheid, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot J. J. FRANCKEN, mij nalatende zeven kinderen, welke bijna alle te jong zijn om hun verlies te beseffen.

Wed. W. A. FRANCKEN,

LEYDEN, 27 November 1854. Geb. HOOGENSTRAATEN.

Algemeene Kennisgeving.

De Ondergeteekenden brengen bij deze hunnen hartelijken dank aan allen, die op eenigerlei wijze hunne hulpvaardigheid of belangstelling getoond hebben bij en na den brand in den nacht tusschen 25 en 26 November in een hunner werkplaatsen plaats gehad, en gevoelen zich verpligt openlijk te erkennen, dat de toegebragte hulp, hen voor groot onheil bewaard heeft.

LEYDEN, 27 November 1854. GEBs VAN WIJK & Ce.

Théâtre de Leide.

2e Représentation donnée par les Artistes de Théâtre Royal Français de la Haye.

VENDREDI 1 DECEMBRE 1854, ***Sullivan***, Comedie en trois Actes, par Mr. MELISVELLE, ***Brutus lâche César***, Vaudeville en un Acte, par M. ROSIER, ***Une Chambre à deux Lits***, Vaudeville en un Acte, par MM. VARIN et LEFEVRE.

Ordre du Spectacle: 1e Brutus; 2e Sullivan; 3e une Chambre à deux Lits.

On commencera à 6 Heures et trois quarts.

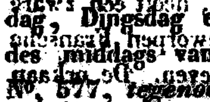

De COMMISSIE voor de **LOTERIJ** van Dames Handwerken en andere Voorwerpen, ten behoeve der Vereeniging: ***Christelijk Armbezoek***, alhier, berigt bij dezen, dat de **bezigtiging** der ingezonden Voorwerpen, **gratis** zal plaats hebben: op Maandag, Dingsdag en Woensdag, den 27sten, 28sten en 29sten November e. k., des middags van 12 tot 3 ure, in het Locaal op de Papegracht, Wijk IV, No. 577, *tegenover het Museum.*

SCHRIJFKUNST EN TALEN.

De Heer G. J. DEKKER, *Calligraaph des Konings*, enz. heeft de eer te berigten, dat zijne **Cursussen** voor Talen, vlug en fraai Schrijven, deze week een' aanvang nemen, in het Heeren-Logement den Burg, alwaar hij des Maandags, Woensdags en Vrijdags, van *half twee* tot *half vier* ure, te spreken of te ontbieden is.

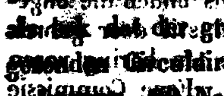

Het geëerd publiek wordt bij deze bekend gemaakt, dat er thans door eene goede inrigting, gelegenheid bestaat, zich te kunnen abonneren aan **Table d'Hôte**, ten 2 en 4 ure dagelijks, terwijl de levering en het klaar maken van **Dejeunés**, **Diners** en **Soupers**, alsook van de groote **Schotels** enz. op nieuw wordt aanbevolen, ingevolge genoegzame Circulaire.

LEYDEN, 28 November 1854. J. STEENWEG.

Breedestraat schuins tegenover het Postkantoor.

De naamlooze Vennootschap der **BIERBROUWERIJ**: ***de Posthoorn*** en de **AZIJNMAKERIJ**: ***de twee Sleutels*** alhier, brengt bij deze ter kennisse hunner geëerde Begunstigers, dat ook zij even als andere Bierbrouwers in Noord- en Zuid-Holland en Gelderland, verpligt zijn, voornamelijk ten gevolge der ongekende hooge prijzen der Hop, de prijzen hunner Bieren te *verhoogen*, en wel de **Oude Bieren met *f* 1. per ton**, en de Versche Bieren met **10 percent** van den thans bestaanden prijs, ingaande met den 1sten December aanstaande.

De Vennootschap voornoemd,

LEYDEN, 28 November 1854.

C. [illegible], *Pres.*
H. JAPIKSE, *Sec.*

BERIGT.

Uit hoofde van het vergevorderde winter-saisoen, zal de Leydsche Stoomboot-Dienst **VOLHARDING**, op den 30sten November e. k., hare dienst tot nadere aankondiging **staken**.

Bij de publieke Opveiling gehouden, ten overstaan van den Notaris P. MULLER, te *Leyden*, den 25sten November 1854, aan den Burg aldaar, zijn de navolgende HUIZEN EN ERVEN in Bod gebragt, als volgt:

No. 1. op *f* 3,500, nader Verhoogd met *f* 500. — No. 2 op *f* 2,000. — No. 3. op *f* 1,600. — No. 4. op *f* 2,200, nader Verhoogd met *f* 100. — No. 5, 6 en 7 ieder *f* 1,200, nader Verhoogd elk met *f* 100. — No. 8. op *f* 1,000. — No. 9. op *f* 500. — No. 10. op *f* 250. — No. 11. op *f* 550, nader Verhoogd met *f* 50. — No. 12. op *f* 800.

Zullende de Afslag plaats hebben op Zaturdag 2 December 1854, des avonds ten 6 ure.

Bij de publieke Veiling op den 25sten November 1854, ten overstaan van den Notaris P. MULLER, aan den Burg te *Leyden* gehouden, zijn de partijen WARMOESLAND gelegen onder de Gemeente *Leyderdorp*, in Bod gebragt, als volgt:

No. 1. op *f* 1,600, nader Verhoogd met *f* 200. — No. 2. op *f* 550. — No. 3. op *f* 1,400, nader Verhoogd met *f* 100. — No. 4. op *f* 1,200. — No. 5. op *f* 2,000, nader Verhoogd met *f* 100. — No. 6. op *f* 2,650, nader Verhoogd met *f* 150. — No. 7. op *f* 1,400. — No. 8. op *f* 1,425. — No. 9. op *f* 1,225.

Zullende de Afslag plaats hebben op Zaturdag 2 December 1854, des avonds ten 6 ure.

VERKOOPING ***in de Stads-Bank van Leening te Leyden***, op Dingsdag den 12den December 1854, des Voormiddags ten 10 ure, van VERSTANE PANDEN, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand Augustus 1853.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des Voormiddags van 10 tot des Namiddags ten 2 ure, vóór een ieder te zien.

De Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN, op de Breedestraat, zal op Woensdag den 29sten November ten 5 ure Verkoopen: **Grieksche** en **Latijnsche Schrijvers**, Donderdag **Regtsgeleerdheid**, en op Vrijdag 1 December **Kunsten** en **Wetenschappen**, **Geschiedkunde**, **Historische** en **Dichtkundige Werken**, alsmede Glazen Vogelkooi, Spinnewiel en 20 stuks Busten van SHAKSPEARE, SCHILLER, GOETHE en andere, welke Donderdag morgen van 10 tot 12 ure te zien zijn.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 27 November.

			Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à	2½	pCt.	58 11/16	59	58 11/16
Dito Certificaten . . .	3		69 3/8	69 [illegible]	69 3/8
Dito dito . . .	4		88 [illegible]	88 [illegible]	88 [illegible]
Amortisatie Syndicaat . .	3½		99½		
Handelmaatschappij . .	4½		0	—	—
O. I. Leening	4		—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg . .	4½		100	—	—
Dito Rijn-Spoorweg . .	4½				
FRANKRIJK, Certif. . .	3		65		
Dito dito . . .	4½		—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5		99½	99 5/8	99½
Dito dito 1828 en 1829	5		99	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	5		82½	82½	—
Dito 1840	4		—	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co. . .	4		73 3/8	—	—
Dito dito Nieuwe . . .	4		—	—	—
Inschrijving in Assign. . . .	6		—	—	—
Certificaten van dito . . .	6		66 [illegible]	—	—
POLEN, Aandeelen 1835 . . . fl. 300		*f*	138		
Dito Obligatien . . .	4		65		
SPANJE, Obligatien . . à	1	pCt.	17 [illegible]	18	17 15/16
Dito Obligatiën . . .	3		37 [illegible]	37 [illegible]	
Dito Binnenl. à 6 m. . . .	3		32 7/8	33	32 7/8
Bewijzen Coupons . . .			5 3/8	5 7/16	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5		—	—	—
Dito	4		—	—	—
Dito Metall.	5		63	64	63 5/8
Dito Nieuwe	5		73¼	74½	74¼
Dito 1847	2½		80 15/16	31 5/8	31 11/16
BELGIE, ...	2½		151	—	—
Dito bij ROTHSCHILD . . .	2½		48	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £ . . .	5		96 5/8	—	—
PORTUGAL, te Londen . . .	3		36¼	36 7/16	36 3/8
Dito dito	4		—	—	—
PERU	4½		64 7/8	65	65
VENEZUELA, ...	3½		—	—	—
MEXICO, ...	3		20	20¼	—
AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt. Prolongatie 3 pCt. Wissel-Disconto 3.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.